
Revisjon av universitetets handlingsplan for forholdet til omverden

Bakgrunn

I sak 85/09 vedtok universitetsstyret *Handlingsplan for universitetets forhold til omverden* etter en grundig prosess internt og eksternt i dialog med samarbeidspartnere. UiB var det første norske universitetet med handlingsplan for forhold til omverden. Handlingsplanen tar sikte på å synliggjøre universitetets virksomhet og å utvikle mer systematisk og målrettet prioritering av viktige relasjoner til offentlig forvaltning, som kultur-, samfunns- og næringsliv.

I arbeidet med rapport 2012/planer 2013, ble status for alle handlingsplaner oppsummert og gjennomgangen av planen for universitetets forhold til omverden viste at svært mange tiltak var gjennomført. I sak 4b/13 heter det at handlingsplanen for forholdet til omverden: «*planlegges revidert, også for å identifisere nye tiltak for å styrke forholdet til omverden*».

Dette var utgangspunktet for å oppsummere erfaringene og for å revidere planen, med tanke på vedtak i universitetsstyret høsten 2013. Referansegruppen som bidro i utarbeidelsen av planen har vært invitert til å gi innspill om gjeldende plan og til viktige prioriteringer framover.

I det følgende oppsummeres status for handlingsplanen og forslag til rammer for videre arbeid trekkes opp. Det legges opp til en prosess internt og eksternt, med høringsrunde og høringsmøter før behandling av revidert plan i styret høsten 2013.

Hovedpunkter, status og resultater

Planen vektla å samle oversikt over universitets relasjoner til nærings-, samfunns- og kulturlivet lokalt, regionalt og nasjonalt og vurdere hvordan relasjonene kunne videreutvikles. Det var et mål å tydeliggjøre premissene for universitetets samarbeid, slik som gjensidig respekt for hverandres ulike roller i samfunnet, forståelse for universitetets uavhengighet, samt vekt på langsiktighet i samarbeidsrelasjonene.

I sak 4b/13 (planer for 2013) har følgende styringsparametere særlig relevans for arbeidet:

- Å forbedre oppleggene for alumnuskontakt
- Å gjennomføre planene for ny aula
- Å ha framgang i antall studenter med veiledet praksis i utdanning
- Å ha framgang i omfanget av kommersialiseringsprosjekter i BTO

I november 2009 ble Kontor for samfunnskontakt opprettet som det første viktige tiltaket i handlingsplanen. Kontoret har mange prioriterte oppgaver og arbeider med mange tiltak i handlingsplanen. Råd for samfunnskontakt er oppnevnt som del av oppfølgingen av planen, departementets tildelingsbrev for 2011 og dialog med departementet. Rådet hadde første møte i januar 2012.

En gjennomgang av gjeldende handlingsplan viser at svært mange tiltak er gjennomført.

I 2012 ble Kontor for samfunnskontakt et ordinært tiltak med samme arbeidsoppgaver, organisert innenfor Kommunikasjonsavdelingen. Det er sekretariat for Christiekonferansen, og Christieprisen, og UiB Alumni, som prioriterte tiltak i handlingsplanen, er viktige oppgaver.

Kontoret har også videreført arbeidet med å synliggjøre UiB i omverdenen med deltagelse ved en rekke lokale, nasjonale og internasjonale konferanser, seminarer og møter.

Christiekonferansen er den viktigste møteplassen for UiB og omverdenen.

Det er etablert en alumnusorganisasjon med alumnuskoordinator ved Kontor for samfunnskontakt og alumnusmedarbeidere i flere fagmiljøer. Alumnusportalen går over på ny plattform i juni 2013 med nytt og bedre brukergrensesnitt. Antall registrerte alumner i nettportalen økte med over 1000 personer i 2012.

Råd for samfunnskontakt gir råd om forholdet til omverdenen og bidrar til å utvikle og styrke forholdet gjennom å synliggjøre universitetets betydning for samfunns, nærings- og kulturlivet. Rådet utarbeidet strategi for samarbeid med arbeidslivet, den ble vedtatt av universitetsstyret (sak 17/12).

Et viktig mål i handlingsplanen var å realisere planen for rehabilitering av universitetsmuseet. Et nasjonalt råd for opprusting av museumsbygningen ble etablert. I forslaget til revidert nasjonalbudsjett for 2013 foreslås oppstartbevilgning til en universitetsaula som første fase i prosjektet. Aulaen er viktig for hele universitetet, for studentorganisasjoner, for undervisning og læringsmiljø, og den skal i tillegg bli en storstue for hele Bergen og Vestlandet.

Universitetet har videreutviklet samarbeidet med omverdenen gjennom UH-nett Vest og TeknoVest. Hovedprioriteringene i UH-nett Vest er samarbeid om lærerutdanning og forskning. Nettverket har styrket samhandlingen med høgskolene i regionen de siste fem årene og avtalen ble fornyet 31.5.2013. TeknoVest utreder løsninger for å trappe opp fremtidens teknologiutdanninger og være et nettverk mellom næringsliv og UH-institusjonene i regionen. Samarbeidet med BTO er styrket. UiB har økt ressursinnsatsen betydelig.

Det har vært en grundig gjennomgang av EVU-virksomheten. Tilbudene skal forankres i fakultetenes og instituttene utdanningstilbud. Det er etablert et Kontor for etter- og videreutdanning og det arbeides med sikte på at universitetsstyret skal få en handlingsplan for etter- og videreutdanning til behandling våren 2014. Råd for samfunnskontakt har EVU som et saksfelt.

Universitetets fakulteter har tatt initiativ til å kartlegge relevante problemstillinger som egner seg for tematisk samhandling mellom universitetets fagmiljø og omverdenen. Bergen marine forskningsklynge er et forpliktende samarbeid mellom sentrale aktører innenfor marin forskning og utdanning i Bergensregionen. Strategiutvalget for marine fag ved UiB ble gjenoppnevnt i 2012. Utvalget skal utforme forslag til helhetlig forskningsstrategi for den marine virksomheten ved UiB og styrke samarbeidet mellom UiB og partnerinstitusjoner i regionen, nasjonalt og internasjonalt og utarbeide handlingsplaner for slikt samarbeid.

En medieklynge i Bergen kan gi et miljø for praktisk medieutdanning og praksisnær forskning. Denne typen samarbeidsklynge er enestående i Norden og sjelden i en større internasjonal sammenheng. Medieklyngen vil gi mulighet for å koble mediemiljø, teknologimiljø, utdannings- og forskningsmiljø. Dette vil legge til rette for innovasjon og kunnskapsutvikling i samspill mellom aktører og kompetanseområder. Planen er at UiB skal etablere Media City Bergen sammen med TV2, NRK, Bergens Tidende, Bergensavisen, teknologiselskapet Vizrt og ulike gründermiljøer fra høsten 2016.

Høsten 2012 tok UiB initiativ til å styrke samarbeidet mellom forsknings- og utdanningsmiljøene innenfor energi og øvrige aktører i regionen. Formålet med energisamarbeidet er å løfte energi i Hordaland ved å få tettere samarbeid mellom de sentrale energiaktørene ved forsknings- og utdanningsinstitusjonene, instituttsektor, samfunnsliv og industri.

Universitetet har deltatt i samarbeid med kulturlivet og det offentlige arbeidet aktivt for å følge opp planene om å etablere et litteraturhus i Bergen. Litteraturhuset åpnet i januar 2013. Planen for å omdanne Nygård skole til et Musikkens hus med egnede lokaler for Griegakademiet utredes, men Bergen kommunes leieavtale må avsluttes og prosjektet sikres finansiering før planene kan realiseres. Universitetet har også startet et samarbeid med Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF), der fagmiljøene mellom annet får tilbud om å bruke dokumentarfilmer i undervisningen.

Det er ulike tilbud om praksisplasser ved flere av UiBs studier. Det er et mål for 2013 å ha framgang i antallet studenter som får veiledet praksis i utdanning (jf. sak 4b/13).

Det er tiltak i handlingsplanen der arbeid gjenstår. Universitetet har iverksatt en rekke tiltak knyttet til bygninger, utemiljø og parkering som har bidratt til å ruste opp byrommet på Nygårdshøyden. Det har vært tett dialog med kommunale myndigheter om felles innsats, men det er behov for videre oppfølging av ulike tiltak for å fremme byrom i Bergen.

Det er jevnlig dialog og mye samarbeid mellom universitetet og de ulike enhetene i instituttsektoren, det skjer mellom forskere, mellom ledere på institusjons- og fakultetsnivå på en rekke områder. Universitetet har styrerepresentasjon i alle selskaper hvor UiB har eierandeler. I arbeidet med å revidere handlingsplanen vil samhandling med instituttsektoren fortsatt være et tema. Forskningsrådet har etablert regionale forskningsprogrammer. Disse er primært innrettet for næringslivsforskning, med lite deltakelse fra universitetsmiljøene.

Prinsipper for samhandling med omverden

I handlingsplanen brukes begrepet omverden når ulike samarbeidspartnere og eksterne relasjoner omtales. Universitetenes forhold til omverden reguleres av Universitets- og høyskoleloven § 1–3. Et viktig utgangspunkt for forholdet mellom universitetet og det øvrige samfunnet er følgende hovedprinsipper:

- Utvikle gjensidig forståelse for samarbeidspartnernes forskjellige roller, funksjoner og målsetninger
- Skape forståelse for at den faglige uavhengigheten og autonomien er avgjørende for et forskningsuniversitet
- Satse på langsiktige samarbeidsrelasjoner

I arbeidet med revisjon av handlingsplanen legges det opp til å videreføre hovedprinsippene som utgangspunkt for vurderingene av hvilke samarbeidsrelasjoner det satses på.

Innspill til revidert plan for perioden 2013-2017

I rapport 2012 og planer 2013 er status for tiltakene i handlingsplanen oppsummert. Status for tiltakene handlingsplan viser at relasjonene til omverdenen er styrket på en rekke områder de siste fire årene. Etableringen av Kontor for samfunnskontakt, Råd for samfunnskontakt, Christiekonferansen og en alumnusorganisasjon har gitt nye arenaer for samspill med omverdenen. Slike arenaer vil være rammeverk for tiltak i en revidert handlingsplan. UH-nett Vest og TeknoVest er nettverk som kan videreutvikles og forholdet til BTO kan styrkes.

I det følgende kommenteres noen prioriteringer for en revidert handlingsplan. Dette er tiltak som tenkes drøftet, konkretisert og utdypet i arbeidet med handlingsplanen.

Noen tiltak er i en fase som gjør det rimelig å videreføre dem innenfor rammen av en revidert handlingsplan. Det gjelder for eksempel arbeidet med å etablere en universitetsaula med opplegg for arrangementstjenester, realiseringen av en medieklynge, økt satsing på etter- og videreutdanning og praksisplasser, oppfølging av Nygård skole og tiltak som gir økt innsats for å utvikle byrommet i universitetets nære omgivelser. I dette arbeidet inngår å delta i en

referansegruppe for en sentrumsplan for Bergen kommune og å sørge for bedre integrering av Nygårdsparken i byrommet.

Bygg og utstyr er viktig i konkurransen om rekruttering av studenter og ansatte for universitetet. For å kunne hevde seg i den internasjonale forskningsfronten, samtidig som samfunnet tilføres etterspurt kompetanse, kreves det oppdatert og framtidrettet infrastruktur og forskningsfasiliteter. Det er inngått intensjonsavtale med CMR om et teknologibygget for å styrke teknologisk forskning. Det er viktig å følge opp skisseprosjektet for Nygård skole og et musikkens hus i samarbeid med andre, som Festspillene og Grieghallen.

Med Horizon 2020 legger EU om programstrukturen for forskning, teknologisk utvikling og innovasjon. Det gir nye muligheter for å vurdere potensialet for internasjonalisering og samhandling mellom akademia, kultur-, nærings- og samfunnsliv i regionalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv.

Praksis i utdanning er ett tiltak i planen. Punktet bør defineres klarere, styrkes og utvides. Studentaktiv forskning bør vektlegges. Det er viktig at fakultetenes ulike behov og modeller for praksis kommer til uttrykk. Oppgaveskriving i samarbeid med en ekstern aktør er også et punkt som bør omtales i handlingsplanen.

Det kan legges større vekt på å ha god kommunikasjon om aktiviteter og arrangementer gjennom året, slik at aktuelle arrangementer i kunnskapsbyen Bergen blir mer koordinerte.

Synliggjøring av UiBs kunnskap og ressurser gjennom web er viktig for å styrke samspillet med omverdenen. Det er viktig for å systematisere og gjøre publikumsressurser, som samlinger, arkiver og foto tilgjengelige i ulike tjenester, som web of science og streaming.

Handlingsplanen legger opp til å utvikle langsiktige samarbeidsrelasjoner. Dette er likevel ikke til hinder for at også kortvarige samarbeidsprosjekt ønskes velkommen.

Universitetsdirektørens kommentarer

Handlingsplanen for forhold til omverden er viktig for å realisere universitetets ambisjoner. Gjennomgang av status for handlingsplanen viser at det er hensiktsmessig med en revisjon.

I arbeidet med å revidere planen inviteres det til en første drøfting før videre bearbeiding og høringsrunde. I det videre arbeidet med handlingsplanen vil det legges til rette for dialog og innspill fra fakultetene og eksterne samarbeidspartnere. Råd for samfunnskontakt er invitert til å kommentere status for handlingsplanen i møte 12.6 og tenkes å ha en rolle i det videre arbeidet. Det vurderes som viktig å prioritere tiltak som synliggjør universitetets kompetanse og som legger til rette for størst mulig grad av åpenhet og tilgjengelighet for omverdenen.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

1. Styret imøteser å få forslag til revidert handlingsplan for forholdet til omverden i løpet av 2013
2. Styrets kommentarer tas med i det videre arbeidet med revisjonen

07.06.13 Ingar Myking/Tore Tungodden/Berit Øxnevad-Gundersen/Lars Helge Nilsen

10/6-2013
Kari Torvik